

Sygn. Akt XVII AmE 343/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia (del.) Jolanta Stasińska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2021 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 września 2019 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 343/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 26 września 2019 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust 2 i art. 56 ust 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.), w związku z §5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 26 kwietnia 2019 r., na podstawie art 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia spółce: (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w K., wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: (...) oraz posiadającej numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r., orzekł co następuje:

1. (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych pod adresami:

a) ul. (...), (...)-(...) J.,

b) ul. (...),(...)-(...) R.,

c) ul. (...),(...)-(...) J.,

d) ul. (...),(...)-(...) J.,

e) ul. (...),(...)-(...) K., naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzam (...) SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, karę pieniężną w kwocie 51.138,00 zł (słownie: pięćdziesiąt jeden tysięcy sto trzydzieści osiem złotych).

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a. naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że stanowi on podstawę do nałożenia kary pieniężnej na powoda w sytuacji, w której przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy ogranicza możliwość zastosowania kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych jedynie na podstawie art. 11, art. 11 c ust. 3 ustawy lub art. 11 d ust. 3 tej ustawy, a nie stanowi on podstawy do nałożenia kary pieniężnej za naruszenie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy, tj. ograniczeń wprowadzanych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego na okres nie dłuższy niż 72 godziny, a właśnie w ten sposób wprowadzone zostały pierwotnie - w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. - ograniczenia przez (...) S.A.,

b. naruszenie art. 11 i 11 d ust. 3 ustawy, polegającym na przyjęciu, iż obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z komunikatu operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego z dnia 10 sierpnia 2015 r. został wydany na podstawie art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy, podczas gdy został on wprowadzony na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy; co skutkuje tym samym wadliwością wydanej decyzji i błędnym powołaniem podstawy prawnej;

c. naruszenie art. 11 c ust. 2 pkt 2 i art. 11 d ust. 3 ustawy polegający na przyjęciu, że art. 11 d ust. 3 ustawy znajduje zastosowanie w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i możliwości podjęcia działań, o których mowa w art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy, podczas, gdy przepisy obowiązującego prawa nie przewidują takiej możliwości;

d. naruszenie art. 56 ust. 6a ustawy przez jego niezastosowanie w sytuacji, w której w sprawie - w razie uznania istnienia przekroczenia Odbiorcy mogącego być przedmiotem nałożenia kary przez Prezesa URE - zaistniały przesłanki zastosowania tej instytucji, w tym zarzucane powodowi przekroczenia zostały spowodowane okolicznościami niezależnymi od powoda, a ponadto powód dochował należytej staranności celem dostosowania się do możliwych ograniczeń w poborze energii elektrycznej. Po wprowadzeniu przedmiotowych ograniczeń niezwłocznie podjął czynności niezbędne do dostosowania się do nich pozostając jednocześnie w stałym kontakcie z lokalnym oddziałem (...) S.A., przy czym ewentualne zarzucane powodowi przekroczenia są niewielkie, które to okoliczności stanowią o wykonaniu przez powoda nałożonego obowiązku, zaprzestaniu naruszania prawa, a ponadto o znikomej społecznej szkodliwości czynu;

e. naruszenie art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy to ten właśnie przepis, a nie jak dowolnie twierdzi Prezes URE art. 11 d ust. 3 ustawy, stanowił podstawę prawną wprowadzenia przez Operatora ograniczeń poboru energii w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r.;

f. naruszenie art. 56 ust. 6 ustawy poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. przyjęcie że stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda i jego możliwości finansowe uzasadniają nałożenie kary pieniężnej w wysokości 51.138,00 zł, podczas gdy wymierzona powodowi kara pieniężna jest nieproporcjonalnie wysoka, biorąc pod uwagę znikomą szkodliwość czynu, a także fakt, iż powód niezwłocznie po otrzymaniu komunikatu zrealizował obowiązek dostosowania się do ograniczeń wprowadzonych przez (...) S.A., zaś niewielkie początkowe przekroczenia sięgały jedynie kilku godzin. Pozwany nie zwrócił uwagi na brak występowania złej woli i winy po stronie powoda. Pozwany nie wziął pod uwagę dołożonych przez powoda starań w celu jak najszybszego, bezpiecznego dostosowania się do poziomów ograniczeń poboru energii. Przekroczenia ograniczeń (niezależnie od trybu i podstawy prawnej ich wprowadzenia) w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., a więc w łącznym okresie 480 godzin obowiązywania ograniczeń, miały miejsce jedynie w okresie kilku godzin w dwóch pierwszych dniach ograniczeń dla zakładów w K., R. i J.. Dodatkowo należy wskazać, iż niewielkie przekroczenie ograniczeń nie zaburzyło funkcjonowania sieci energetycznej ani nie obciążało jej w sposób istotny.

2. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a. naruszenie art. 7a § 1 kpa polegające na niezastosowaniu przez pozwanego zasady rozstrzygania wątpliwości interpretacyjnych na korzyść strony i przyjęciu przez pozwanego rozszerzającej wykładni prawa, obniżając tym samym zaufanie do państwa i stanowionego przez nie prawa, w przypadku istnienia wątpliwości względem podstawy prawnej wszczęcia i prowadzenia postępowania, tj. zastosowania art. 11 w zw. z art. 11 d ust. 3 ustawy, podczas gdy obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z komunikatu operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego z dnia 10 sierpnia 2015 r. został wprowadzony na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy;

b. naruszenie art. 105 § 1 kpa poprzez jego niezastosowanie w przedmiotowej sprawie - pozwany po powzięciu informacji o braku podstawy prawnej do nałożenia na powoda kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z treści art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11 d ust. 3, powinien

był postępowanie umorzyć ze względu na jego bezprzedmiotowość;

c. naruszenie art. 107 § 1 pkt 4 kpa poprzez wskazanie błędnej podstawy prawnej wydanej decyzji - obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z komunikatu operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego z dnia 10 sierpnia 2015 r. został wydany na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy, zaś powołane w treści decyzji przepisy prawa wskazują, iż podstawę prawną wydania przez Prezesa URE Decyzji stanowił art. 11 w zw. art. 11 d ust. 3 ustawy;

d. naruszenie art. 7 k.p.a. w zw. z art. 8 k.p.a. w zw. z art. 77 § 1 i § 3 k.p.a. poprzez prowadzenie postępowania w sposób niebudzący zaufania do organów władzy publicznej oraz niepodejmowanie wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, a w szczególności nieuwzględnienie wszystkich podnoszonych w toku postępowania przez powoda argumentów związanych z zaistniałą sprawą, a to:

- błędne uznanie, że powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń poboru energii, podczas gdy powód w całości dostosował się do tych ograniczeń, a pozwany nie uwzględnił obiektywnie występujących okoliczności związanych z uzasadnionym technologicznie czasem niezbędnym do wywiązania się z wprowadzonych ograniczeń, niezwłocznie po ich ogłoszeniu przez (...) S.A.,

- błędne stwierdzenie przez pozwanego, że działania powoda charakteryzowała znaczna społeczna szkodliwość czynu, podczas gdy działania powoda charakteryzowały się znikomą społeczną szkodliwością czynu, a powód niezwłocznie

po otrzymaniu komunikatu zrealizował obowiązek dostosowania się do ograniczeń wprowadzonych przez (...) S.A., zaś niewielkie początkowe przekroczenia sięgały jedynie kilku godzin. Pozwany nie zwrócił uwagi na brak występowania złej woli i winy po stronie powoda. Pozwany nie odniósł się do dołożonych przez powoda starań w celu jak najszybszego, bezpiecznego dostosowania się do poziomów ograniczeń poboru energii. Przekroczenia ograniczeń (niezależnie od trybu i podstawy prawnej ich wprowadzenia) w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., a więc w łącznym okresie 480 godzin obowiązywania ograniczeń, miały miejsce jedynie w okresie kilku godzin w dwóch pierwszych dniach ograniczeń dla zakładów w K., R. i J.. Dodatkowo należy wskazać, iż niewielkie przekroczenie ograniczeń nie zaburzyło funkcjonowania sieci energetycznej ani nie obciążało jej w sposób istotny,

- błędne stwierdzenie przez pozwanego, że ustalając wysokość kary, pozwany nie może brać pod uwagę kryterium dotychczasowego zachowania powoda, podczas gdy pozwany jest z mocy ustawy zobligowany do wzięcia tej przesłanki pod uwagę,

- nieprawidłowe przyjęcie przez pozwanego, że stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda i jego możliwości finansowe uzasadniają nałożenie kary pieniężnej w wysokości 51.138,00 zł, podczas gdy wymierzona powodowi kara pieniężna jest nieproporcjonalnie wysoka, biorąc pod uwagę znikomą szkodliwość czynu.

e. naruszenie art. 107 § 3 kpa poprzez niedostateczne wyjaśnienie podjętej przez pozwanego Decyzji, w szczególności niewyjaśnienie przez pozwanego z jakiej przyczyny podwoił karę pieniężną wobec powoda z tytułu sankcji, w sytuacji gdy kara pieniężna w nałożonej, podwójnej wysokości jest rażąco wysoka i nieproporcjonalna do rzekomego „przewinienia” powoda, bowiem powód od razu po otrzymaniu komunikatu o ograniczeniach rozpoczął wygaszanie pracy swoich zakładów, w szczególności niezwłocznie po jej uzyskaniu powód, celem opracowania i wdrożenia strategii zarządzania kryzysem oraz podjęcia stosownych działań zapobiegawczych, zwołał w siedzibie spółki sztab kryzysowy. Po konsultacjach z personelem zakładu powód zdecydował o zatrzymaniu i przeplanowaniu produkcji oraz wyłączaniu maszyn. Powyższe działania powoda podyktowane były zapobieżeniem wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i chęcią wykonania swojego obowiązku wynikającego z komunikatu (...) S.A., w związku z powyższym nie sposób uznać, by nałożona kara pieniężna na powoda w podwójnej wysokości była odpowiednia i podyktowana jakimikolwiek obiektywnymi przesłankami.

Biorąc pod uwagę powyższe, wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonej Decyzji w całości przez tut. Sąd w oparciu o art. 479⁵³ § 2 kpc.

ewentualnie, w razie nieuwzględnienie wniosku powyżej, wniósł o:

2) zmianę zaskarżonej Decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez odstąpienie od wymierzenia kary.

ewentualnie, w razie nieuwzględnienie wniosków powyżej, wniósł o:

3) zmianę zaskarżonej Decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez wymierzenie kary w najniższej możliwej wysokości (obniżenie wymierzonej decyzją kary do najniższej możliwej wysokości).

Ponadto, wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Energia elektryczna była dostarczana do poszczególnych punktów poboru energii odbiorcy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (dalej: (...)) w oparciu o następujące umowy:

- ul. (...),(...)-(...) J. - umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 14 czerwca 2006 r., nr (...). Zgodnie z aneksem nr (...), który obowiązywał Odbiorcę od dnia 1 września 2011 r., moc umowna Odbiorcy wynosiła 0,900 MW.
- ul. (...), (...)-(...) J. - umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 15 maja 2006 r., nr (...). Zgodnie z aneksem nr (...), który obowiązywał Odbiorcę od dnia 1 stycznia 2010 r., moc umowna Odbiorcy wynosiła 2,700 MW.
- ul. (...),(...)-(...) R. - umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych z dnia 13 czerwca 2005 r., nr (...). Zgodnie z aneksem nr (...), który obowiązywał Odbiorcę od dnia 1 września 2011 r., moc umowna Odbiorcy wynosiła 2,200 MW
- ul. (...),(...)-(...) J. - umowa kompleksowa nr (...) sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 8 grudnia 2008 r. Zgodnie z aneksem nr (...), który obowiązywał Odbiorcę od dnia 1 stycznia 2014 r., moc umowna Odbiorcy wynosiła 1,900 MW,
- ul. (...),(...)-(...) K. - umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 5 stycznia 2007 r., nr (...). Zgodnie z aneksem nr (...), który obowiązywał Odbiorcę od dnia 1 stycznia 2013 r., moc Umowna Odbiorcy wynosiła 0,565 MW.

Łączna moc umowna Odbiorcy na podstawie powyższych umów, obowiązująca Odbiorcę w okresie sporządzania planu ograniczeń na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. wynosiła 8,265 MW. Z kolei wartość tzw. mocy bezpiecznej została zadeklarowana przez Odbiorcę w piśmie z dnia 18 marca 2014 r. (do (...) S.A. Oddział R.), i ustalona (w zaokrągleniu) przez (...) w planie ograniczeń na poziomie 2,170 MW.

W okresie obowiązywania ograniczeń, tj. w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. moc umowna Odbiorcy wynosiła 7,960 MW, w związku ze zmianą mocy umownej w jednym punkcie poboru - ul. (...) w K., do wartości 0,260 MW.

Zgodnie z §5 pkt 2 umów o nr (...) Odbiorca zobowiązany jest do dostosowania maksymalnego poboru mocy i dobowego poboru energii do planu ograniczeń.

Zgodnie natomiast z §9 pkt 9 umowy o nr (...) Odbiorca zobowiązuje się do zastosowania się do ograniczeń w dostawie energii elektrycznej zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnym, w tym w szczególności wydanymi aktami wykonawczymi do ustawy - Prawo energetyczne . W zdaniu drugim tego postanowienia Odbiorca oświadczył, że określone wyżej ograniczenia nie spowodują zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów i linii technologicznych.

(k. 56-61, 62-67, 68-75, 76-82, 83-89, 53-55 akt adm.)

Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z Plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. przekazanych Odbiorcy pismem z dnia 1 sierpnia 2014 r., znak: (...). Przedmiotowy plan został sporządzony łącznie dla poniżej wskazanych punktów poboru energii elektrycznej:

- ul. (...), (...)-(...) J.,

- ul. (...),(...)-(...) R.,

- ul. (...),(...)-(...) J.,

- ul. (...), (...)-(...) J.,

- ul. (...),(...)-(...) K.

Dopuszczalną wielkość poboru mocy dla 20 stopnia zasilania określono w nim na poziomie 2,170 MW.

(k. 13 akt adm.)

(...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

Na wezwanie Prezesa URE, Operator Sieci Dystrybucyjnej - (...) S.A. z siedzibą w L. (dalej: (...)), do ; którego sieci Odbiorca był w sierpniu 2015 r. przyłączony, przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej zlokalizowanych pod adresami:

- ul. (...), (...)-(...) J.,

- ul. (...),(...)-(...) R.,

- ul. (...),(...)-(...) J.,

- ul. (...),(...)-(...) J.,

- ul. (...),(...)-(...) K. (dalej „obiekty Odbiorcy”).

Z powyższych informacji wynika, że Odbiorca przekroczył obowiązujące go - zgodnie z Planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w następujący sposób:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 13,208 (MW w godzinie);

2. 11 sierpnia 2015 r. łącznie 3,838 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 17,046 MW w godzinie.

(k. 3-4 akt adm.)

Pismem z dnia 26 kwietnia 2019 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. W piśmie tym, Prezes URE poinformował dodatkowo Odbiorcę, iż zgodnie z art. 77 § 4 Kpa, do akt niniejszego sprawy zostały włączone materiały dowodowe zebrane w postępowaniu wyjaśniającym o nr (...). (k. 1-2, 52-93 akt adm.)

W dniu 20 maja 2019 r. do Prezesa URE wpłynęło pismo wyjaśniające Odbiorcy z dnia 16 maja 2019 r. wraz z dokumentami, do których nadesłania wzywano. W piśmie tym Odbiorca wniósł o umorzenie niniejszego postępowania jako bezprzedmiotowego w całości, tj. w zakresie przekroczeń w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., z uwagi na brak możliwości zastosowania sankcji z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, do przekroczeń jakie miały miejsce przed datą wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. Wniósł również, na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne, „o odstąpienie od wymierzenia kary ze względu na znikomy stopień szkodliwości czynu, niezwłoczne dostosowanie się przez Odbiorcę do obowiązku stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a ponadto z uwagi na okoliczność, że zakłady Odbiorcy prowadzą działalność w ruchu ciągłym i wstrzymanie produkcji w trybie natychmiastowym nie było technicznie możliwe i generowałoby ogromne straty po stronie Odbiorcy.” Odbiorca przedstawił również konsekwencje natychmiastowego przerwania pracy niektórych urządzeń zlokalizowanych w jego zakładach związanych z procesem produkcji mebli.

(k.9-48 akt adm.)

Pismem z dnia 24 maja 2019 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie nr (...) i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma. (k.50, 51 akt adm.)

W wyznaczonym terminie Odbiorca skorzystał z możliwości zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i wniósł o wyznaczenie dodatkowego terminu na zgłoszenie uwag do 17 czerwca 2019 r. (k. 91, 92 akt adm.)

Pismem z dnia 11 czerwca 2019 r. (data wpływu: 21 czerwca 2019 r.) Odbiorca (za pośrednictwem pełnomocnika) przedstawił swoje stanowisko w sprawie zebranego postępowania dowodowego. Odbiorca w piśmie podtrzymał swoje dotychczasowe wnioski oraz stwierdzenia zawarte w piśmie z dnia 16 maja 2019 r. oraz ponownie wniósł o umorzenie niniejszego postępowania jako bezprzedmiotowego w całości oraz z dalece posuniętej ostrożności, na zasadzie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne, o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. (k. 94-95 akt adm.)

Odbiorca w 2018 roku osiągnął przychód (...)zł. (k. 14-17 akt adm.)

W dniu 26 września 2019 roku Prezes URE wydał decyzję Nr D.. (...)(...). (k. 98-107 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i dlatego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu, sformułowane w odwołaniu zarzuty i twierdzenia nie zasługiwały na uwzględnienie, gdyż stanowiły one jedynie nieopartą dowodami polemikę z rozstrzygnięciem organu regulacyjnego i nie mogły prowadzić do uchylecia lub zmiany zaskarżonej decyzji.

Z uwagi na charakter niniejszego postępowania, zainicjowanego na skutek odwołania, od decyzji, podnoszone przez powoda zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego wskazane w punkcie 2, a-e odwołania należało uznać za całkowicie bezzasadne. Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie, gdyby nawet doszło do naruszenia przepisów procedury, to nie mają one wpływu na rozstrzygnięcie wydane przez Sąd. Jak wskazał SN w wyroku z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 „Jurysdykcyjna funkcja Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie może sprowadzać się tylko do oceny legalności decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sąd ten powinien dążyć do ustalenia okoliczności faktycznych sprawy, a następnie dokonać ich prawnej oceny w zakresie zasadności odwołania.” W przypadku zatem wniesienia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sąd rozpoznaje sprawę merytorycznie. Postępowanie niniejsze ma zatem charakter postępowania rozpoznawczego, pierwszoinstancyjnego i kontradiktoryjnego. W świetle powyższego przyjąć należało, że zastosowanie znajdują również reguły dowodzenia w procesie cywilnym, a przede wszystkim strony przede wszystkim w ramach realizacji zasady kontradiktoryjności mogą przedstawiać dowody.

W treści odwołania powód twierdził, iż nie zaistniały przesłanki na nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

Powyższe twierdzenie powoda nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca

przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia zostało zawarte treści art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie oznacza, iż nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d. ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego okres i zakres terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Bezsporny był w niniejszej sprawie fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości 17,046 MW w godzinie.

Wskazać dalej należy, że powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. W odwołaniu powód podnosił, iż po powzięciu wiedzy w dniu 10 sierpnia 2015 roku około godziny 12.00 podjął niezwłoczne działania mające na celu dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń. Wskazał też, że z uwagi na charakter przedsiębiorstwa Spółki, natychmiastowe ograniczenie zużycia energii elektrycznej wiązałoby się z nieodwracalnymi szkodami dla przedsiębiorstwa zajmującego się produkcją mebli. Wskazał, że w zakładach powoda jest prowadzona produkcja o charakterze ciągłym, zaś natychmiastowe zatrzymanie ruchu zakładów pracujących w nich linii technologicznych nie było możliwe. Należy tu jednak zwrócić uwagę na okoliczność, że pozwany wydając decyzję wziął pod uwagę argumentację powoda, jednak zważyć należy, że powód ustalając z (...) wartość mocy bezpiecznej obowiązującej w 20 stopniu zasilania, powinien był uwzględnić specyfikę swojego przedsiębiorstwa i ewentualne zagrożenia. Powód na etapie zawierania poszczególnych umów lub

później w drodze zawieranych aneksów do umów lub po otrzymaniu planu ograniczeń, powinien był wystąpić do zmian wartości mocy bezpiecznej. Z treści dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego bezsprzecznie wynika, że powód samodzielnie zadeklarował w piśmie z dnia 18 marca 2014 roku (k. 53-55 akt adm.) w szczególności wartości mocy bezpiecznej, których łączną wartość wyniosła 2169 kW, czyli jak w zaokrągleniu uwzględniono powyższą wartość w planie ograniczeń (k. 13 akt adm.) tj. wartość 2170 kW w przypadku wprowadzenia 20 stopnia zasilania. Moc bezpieczna ustalona wspólnie z powodem na powyższą wartość okazała się niemożliwa do realizacji. Pomimo tego, we wcześniejszym okresie, powód posiadając najlepszą wiedzę techniczną (która została przez powoda przedstawiona zarówno w trakcie postępowania administracyjnego, jak również w treści odwołania) ustalił moc bezpieczną na wskazaną wyżej wartość. Zauważyć tu należy, iż wobec wprowadzonych ograniczeń powód nie był zobowiązany do natychmiastowego zaprzestania poboru energii, a jedynie zastosowania odpowiednich działań, przygotowanych wcześniej, których rezultatem byłoby ograniczenie poboru energii w odpowiednim zakresie, czego powód był w stanie wykonać, przy ustalonej mocy bezpiecznej na wartość 2170 kW. Jako przyczynę powyższego stanu rzeczy powód wskazywał na charakter produkcji, tj. produkcji o charakterze ciągłym. Powyższe nie może jednak stanowić okoliczności zwalniającej powoda z odpowiedzialności z tytułu dokonanych przekroczeń, gdyż niewątpliwie powód posiadał najlepszą wiedzę o charakterze swojej produkcji już przed wprowadzonymi ograniczeniami w sierpniu 2015 roku, co najmniej w dacie zawierania przedmiotowych umów o dostarczanie energii do poszczególnych zakładów powoda. Ponadto, w treści jednej z umów, w zdaniu drugim §9 pkt 9 umowy o nr (...) powód wprost oświadczył, że ograniczenia w poborze energii elektrycznej nie spowodują zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów i linii technologicznych.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku o wartości 17,046 MW w godzinie. Powyższe wynika bowiem z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania może być bowiem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Ponadto, pozwany w sposób prawidłowy dokonał również wymiaru kary pieniężnej nałożonej na powoda. Z treści złożonego przez powoda sprawozdania wskazującego rozliczenie przychodów w 2018 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję, k. 14-17 akt adm.) wynika, że nałożona na powoda kara w wysokości 51.138,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3000,00 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (17,046 MW x 3000,00 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1,50 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, którą dla celów represyjnych

kary, podwoił z tytułu sankcji. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości jest relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w zaniedbaniu powoda w postaci braku odpowiedniego współdziałania na etapie zawierania umowy lub opracowania planu ograniczeń i ewentualnego braku odpowiedniej procedury, które uniemożliwiłyby zaistnienie przekroczeń poboru energii, wobec ustalonego planu ograniczeń. Będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 51.138,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do wyników procesu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SO Jolanta Stasińska